

UHAD
UHAD
UHAD
UHAD

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi

Sayı 5, Yıl 2020 | , Issue 5, Year 2020

Recep KOÇAK
Adil ÇELİK
Hayriye Sema MUNGAN
Can ÇARA
Kamile SERBEST
Erdem AKIN
Filiz GÜVEN
Hakan ÇEKİLTEN
Hamlet İSAHANLI
Aynur GAZANFARGIZI
Sacide ÇOBANOĞLU
Cemal MEYDAN
Minara GULİYEVA

Mustafa EREN
Fatma NİSAN
Eylem ŞENTÜRK KARA
Koray ALTINOK
Sevinc NASİROVA
Tural ŞİRİYEV
S. Sibel SEVİM
Melike SAYGI
Süleyman FİDAN
Mehmet Akif KORKMAZ
Damlanur KÜÇÜKYILDIZ
Fethiye Rana DÖNMEZ

HALKBİLİMİ
ARAŞTIRMALARI DERNEĐİ
FOLKLOR RESEARCH ASSOCIATION

*uluslararası halkbilimi
araştırmaları dergisi*

ISSN: 2667-4173

Sayı 5, Yıl 2020
Issue 5, Year 2020

İmtiyaz Sahibi/Owner

Halkbilimi Araştırmaları Derneđi

Genel Yayın Yönetmeni/ Chief Editor

Dr. Samet KILIÇ

Editör Kurulu/Editorial Board

Doç.Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI

Dr. Süleyman FİDAN

Dr. Hatice Kübra UYGUR

Dr. Alim Koray CENGİZ

Dr. Samet KILIÇ

Teknik Sorumlu/Technical Responsible

Haydar Cumhuri KIZILKAYA

Dil Danışmanı/Language Consultant

Dr. Alim Koray CENGİZ

www.turkhalkbilimi.org

Tarandığımız İndeksler

Temsilciliklerimiz

Adana- Prof.Dr. Refiye OKUŞLUK ŞENESEN- Çukurova Üniversitesi
Amasya- Dr. Öğr. Üyesi Orhan Fatih KUŞDEMİR- Amasya Üniversitesi
Amasya- Dr. Öğr. Üyesi Kürşat EFE- Amasya Üniversitesi
Ankara- Prof.Dr. Nezir TEMÜR- Gazi Üniversitesi
Antalya- Dr. Öğr.Üye Nagihan ÇETİN- Antalya AKEV Üniversitesi
Antalya- Dr. Öğr. Üyesi Emir İLHAN- Akdeniz Üniversitesi
Artvin- Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ÖZDEMİR- Çoruh Üniversitesi
Aydın- Dr. Öğr. Üyesi Devrim ERTÜRK- Dokuz Eylül Üniversitesi
Bartın- Doç. Dr. İbrahim GÜMÜŞ- Bartın Üniversitesi
Bayburt- Dr. Öğr. Üyesi Turgay KABAK- Bayburt Üniversitesi
Balıkesir- Dr. Öğr. Üyesi Berna AYAZ- Bandırma On Yedi Eylül
Bingöl- Doç. Dr. Mehmet Emin BARS - Bingöl Üniversitesi
Bitlis- Arş. Gör. Oğuz DOĞAN- Bitlis Eren Üniversitesi
Bursa- Doç. Dr. Erdem ÖZDEMİR - Uludağ Üniversitesi
Çanakkale- Dr. Öğr. Üyesi Mustafa DİNÇ - On Sekiz Mart Üniversitesi
Çankırı- Dr. Öğr. Üy.Seval KASIMOĞLU- Karatekin Üniversitesi
Çankırı- A. Serdar ARSLAN- Karatekin Üniversitesi
Çorum- Dr. Öğr. Üyesi Atiye NAZLI - Hitit Üniversitesi
Diyarbakır- Doç. Öğr. Üyesi Abdulbasit SEZER- Dicle Üniversitesi
Elazığ- Doç.Dr. Ebru ŞENOCAK- Fırat Üniversitesi
Erzurum- Doç. Dr. Ahmet Özgür GÜVENÇ- Atatürk Üniversitesi
Eskişehir- Prof. Dr. Kürşat ÖNCÜL- Osman Gazi Üniversitesi
Gaziantep- Dr. Öğr. Üyesi Süleyman FİDAN- Gaziantep Üniversitesi
Giresun- Dr. Öğr. Üyesi Samet KILIÇ- - Giresun Üniversitesi
Hatay- Dr. Alim Koray CENGİZ- Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
İçel (Mersin)- Prof.Dr. Nilgün ÇIBLAK COŞKUN- Mersin Üniversitesi
İstanbul- Dr. Öğr. Üyesi Esra BİLGE SAVCI- İstanbul Üniversitesi
İzmir-1- Doç. Dr. Gonca KUZAY DEMİR- İzmir Demokrasi Üniversitesi
İzmir-2- Dr. Öğr. Üyesi Bülent AKIN- Katip Çelebi Üniversitesi
Kars- Doç. Dr. Adem BALKAYA- Kars Kafkas Üniversitesi
Kastamonu- Öğr.Gör. Semra ALTIKULAÇ - Kastamonu Üniv.
Kayseri- Dr. Öğr. Üyesi Erhan ÇAPRAZ- Erciyes Üniversitesi
Kırşehir- Dr. Meltem YILMAZ- Ahi Evran Üniversitesi
Kocaeli- Dr. Öğr. Üyesi Uğur DURMAZ- Kocaeli Üniversitesi
Konya- Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK- Necmettin Erbakan Üniversitesi

Manisa- Dr. Öğr. Üyesi Gürol PEHLİVAN- Celal Bayar Üniversitesi
Mardin- Dr. Öğr. Üyesi Hatice Kübra UYGUR- Artuklu Üniversitesi
Muğla- Dr. Öğr. üyesi Aysun DURSUN- Muğla Üniversitesi
Muş- Arş. Gör. Fırat TAŞ- Muş - Alparslan Üniversitesi
Nevşehir- Doç Dr. Recep TEK- Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Nevşehir- Ar..Gör.Yücel ÖZDEMİR- Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Ordu- Mustafa EREN- Ordu Üniversitesi
Rize- Dr.Öğr.Üyesi Elif ŞEBNEM DEMİRCİ- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Samsun- Arş. Gör. Recep DEMİR- Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Siirt- Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ- Siirt Üniversitesi
Sinop- Doç. Dr. Songül ÇEK- Sinop Üniversitesi
Sivas- Dr. Öğr. Üyesi Uğur BAŞARAN- Cumhuriyet Üniversitesi
Tokat- Arş. Gör. Sinan YAMAN - Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Tunceli- Arş .Gör. Hüseyin KARA- Munzur Üniversitesi
Şanlıurfa- Dr. Hakan ÇELİKİTEN- Harran Üniversitesi
Uşak- Dr. Mustafa DUMAN- Uşak Üniversitesi
Van- Doç. Dr. Metin EREN- Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Yozgat- Öğr. Gör. Ahmet Emin ŞAHİNER- Bozok Üniversitesi
Zonguldak- Doç. Dr. Gül Banu DUMAN- Karaelmas Üniversitesi
Karaman- Ar. Gör. Hüseyin AKSOY- Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Kırıkkale- Doç. Dr. Aktan Müge YILMAZ- Kırıkkale Üniversitesi
Ardahan- Dr. Serkan BALCI- Ardahan Üniversitesi
Iğdır- Dr. Öğr. Üyesi İsmail ABALI- Iğdır Üniversitesi
Karabük- Öğr. Gör. Perihan CALAY- Karabük Üniversitesi
Kilis- Doç. Dr. Mehmet ALPTEKİN- Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Osmaniye- Dr. Öğr. Üyesi Ali DOĞANER- Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Kosova - Prizren- Yrd.Doç.Dr. Elsev Brina LOPAR- Prizren Üniversitesi
Kosova - Priştine - Doç.Dr. Nuran Malta MUHAXHERİ - Priştine Üniversitesi
Azerbaycan- Doç. Dr. Hikmet QULİYEV
Ukrayna- Doç. Dr. Tudora ARNAVUT- Kiev Taras Şevçenko Milli Üniversitesi
İtalya- Dr. Öğr. Üyesi Pınar KARATAŞ
Çin - Dr. Jinghua HUANG
Kazakistan- Öğr. Gör. Halil ÇETİN

Bu Sayının Yazarları

Recep KOÇAK
Adil ÇELİK
Hayriye Sema MUNGAN
Can ÇARA
Kamile SERBEST
Erdem AKIN
Filiz GÜVEN
Hakan ÇEKİLTEN
Hamlet İSAHANLI
Aynur GAZANFARGIZI
Sacide ÇOBANOĞLU
Cemal MEYDAN
Minara GULİYEVA
Mustafa EREN
Fatma NİSAN
Eylem ŞENTÜRK KARA
Koray ALTINOK
Sevinc NASİROVA
Tural ŞİRİYEYEV
S. Sibel SEVİM
Melike SAYGI
Süleyman FİDAN
Mehmet Akif KORKMAZ
Damlanur KÜÇÜKYILDIZ
Fethiye Rana DÖNMEZ

Bu Sayının Hakemleri

Abdulhamit TOPRAK
Adil ÇELİK
Akif ÖZTÜRK
Ali Osman ABDURREZZAK
Aylin ERASLAN
Burcu ÖZTÜRK
Bülent AKIN
Canser KARDAŞ
Cavit GÜZEL
Cevdet AVCI
Derya ÖZCAN
Devrim ERTÜRK
Esra BİLGE SAVCI
Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL
Ezgi METİN BASAT
Fatih ŞAYHAN
Firdevs Müjde GÖKBEL
Gönül REYHANOĞLU
Hacer Nurgül BEGİÇ
İbrahim GÜMÜŞ
İsmail ABALI
Mehmet Emin BARS
Mehmet ÖZDEMİR
Meral OZAN
Mustafa DUMAN
Mustafa SEVER
Naile ASKER
Nilgün AYDIN
Özkul ÇOBANOĞLU
Seçkin SARP KAYA
Seyhan YILMAZ
Sunay AKKAYA
Süleyman ŞANLI
Uğur BAŞARAN
Vüsale MUSALI

Editörden/ From Editor

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, yayın hayatına başlamasının ardından beşinci sayısını yayımlama heyecanını yaşamaktadır. Bilimsel yayıncılığın meşakkatlerin farkında olarak, sorumluluk bilinciyle ilk sayısını 2018 yılı aralık ayında yayımlayan Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, halkbilimi araştırmalarına yeni bir soluk getirmek ve hâlihazırda var olan birikime katkıda bulunarak bu mirası geleceğe taşımak amacıyla yola çıkmıştır. Çıkılan bu meşakkatli yolda, dünyadaki halkbilimi çalışmalarına eşgüdümlü olarak, çağın şartlarını ve ülkemizdeki halkbilimi araştırmalarında kat edilen mesafeyi göz önünde bulunduran bir yayın politikası çerçevesinde, alandaki, yeni bir bilimsel yayın ihtiyacına cevap vermek Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi'nin ilk hedeflerindedir.

Geçmişten günümüze, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki American Folklor Association, The Journal of Folklore Research, Folklore; Fransa'da yayınlanan Mélusine ve Folklor de Franse, Avustralya'da yayınlanan Australian Folklore, Rusya'da yayınlanan Etnograficeski Obozjenie, Finlandiya'da yayınlanan Forçhunden, Türkiye'de yayınlanan Halk Bilgisi Mecmuası, Halk Bilgisi Haberleri, Halkevi Dergisi, Folklor Postası, Türk Folklor Araştırmaları gibi öncü dergiler, halkbilimi çalışmaları açısından ilklerin gerçekleştirildiği ve bu alanda önemli bilimsel çalışmaların temsil edildiği mecralar olarak karşımıza çıkmaktadır. Zamanın şartları çerçevesinde sayıları gerek dünyada gerekse ülkemizde artarak günümüze ulaşan veya yerini haleflerine bırakan birçok halkbilimi dergisi, bu sahadaki çalışmalarda çok büyük mesafeler kat etmiş ve ciddi bir bilimsel birikim ortaya koymuştur.

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, hâlihazırda Türkiye'de yayın hayatına devam eden dergilerin birikimlerinden de faydalanarak, bu dergilere rakîp değil refîk olmak maksadıyla yola çıkmıştır. Bu anlayış doğrultusunda, akademik dergilerle, bilimsel konularda sürekli dirsek teması halinde bulunmak, şüphesiz, Türk ve dünya halkbilimi çalışmalarına fayda sağlayacaktır. Bugün gelinen noktada, Türkiye'de, geçmişten günümüze derleme faaliyetleri neticesinde elde edilen büyük bilgi birikiminin farklı metotlarla tahlil ve tenkide tabi tutulması, bu verilerden hareketle kültürel çıkarımlarda bulunulması ve ortaya çıkan bulguların, sürdürülebilir kalkınma süreçlerine dâhil edilmesi ihtiyacı her zamankinden daha fazla hissedilmektedir.

Bu doğrultuda derginin amaçlarından biri, kültürel unsurların sürdürülebilir kalkınma süreçlerine dâhil edilebilmesi, kültürsüzleşme ve tek tipleşme süreçlerinin önüne geçilebilmesi gibi konularda bilim dünyasına katkı sağlamaktır. Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi bu konularda üzerine düşen vazifeleri yerine getirmeye çalışacaktır.

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi'nin beşinci sayısında on dokuz bilimsel çalışmaya yer verilmiştir. Dergide on beş özgün makale, bir çeviri ve üç kitap tanıtımı yer almaktadır. Bu sayıda yer alan bilimsel çalışmaların bilim dünyasına katkılar sunmasını temenni ediyoruz.

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi Editör Kurulu

İçindekiler

Editörden	
Recep KOÇAK- Beşinci Sanayi Devrimi: Toplum 5.0 ve Yapay Zekâ Kültürü <i>The Fifth Industrial Revolution: Society 5.0 and the Culture of Artificial Intelligence</i>	1
Adil ÇELİK- Kurgunun Harcı Olarak Türkü: Behzat Ç. Dizisinde Türkülerin Kullanımı <i>Folk Song as the Mortar of Fiction: The Use of Folk Songs in Behzat Ç. Series</i>	18
Hayriye Sema MÜNGAN- Can ÇARA - Gelenek ve Postmodernizm Bağlamında Bir İnceleme: Mendilimde Kırmızım Var <i>The Research in the Context of Tradition and Postmodernism: I Have Red in My Handkerchief</i>	30
Kamile SERBEST- Kültür Aktörlerinden İnternet Fenomenlerine Doğum ve Evlilik İle İlgili Uygulamalar <i>Practices Related to Birth and Marital From Cultural Actors to Internet Phenomena</i>	48
Erdem AKIN - Türk Karikatüründe Halk Dini Göstergelerinin Grotesk ve Uyumsuzluk Kuramı Açısından İncelenmesi (1925 - 1975) <i>Examination of Folk Religious Indicators in Turkish Caricature in Terms of Grotesque and the Incongruity Theory (1925-1975)</i>	70
Filiz GÜVEN- Sosyo-politik Yapının Fıkra Tiplerindeki Dönüşüme Etkisi (Kars Örneği) <i>The Effect Of Sociopolitical Structure On The Transformation In Humorous Anecdote Types</i>	92
Hakan ÇELİKTEK- Ekoleştiril Yaklaşım Bağlamında Şanlıurfa Efsaneleri <i>In the Context of Eco-Critical Approach Legends of Şanlıurfa</i>	107
Hamlet İSAHANLI- Aynur GAZANFARGIZI - Dedikodu Halkbilim Türü Müdür? <i>Is Gossip a Folkloric Genre?</i>	127
Sacide ÇOBANOĞLU- Halkbilimsel Açıdan Türk Dünyası Sosyokültürel Bağlamında Etik ve Metaetik <i>Ethics and Metaethics in the Turkish World Sociocultural Context from Folklore</i>	147
Cemal MEYDAN- Minara GULİYEV- Oğuz Türklerinde Giyim Kuşam: Dede Korkut Örneği <i>Garment In Oghuz Turks: Exemplification of Dede Korkut</i>	169
Mustafa EREN- Atabetü'l-Hakâyık'ta Geçen Atasözleri Üzerine İşlevsel Kurama Göre Bir Değerlendirme <i>An Assessment by Functional Theory on the Proverbs Mentioned at Atabetü'l-Hakâyık</i>	192
Fatma NİSAN- Eylem ŞENTÜRK KARA- Semiotic Analysis of War Pictures Drawn By Syrian Children <i>Suriyeli Çocukların Savaş Resimlerinin Göstergibilimsel Analizi</i>	204
Koray ALTINOK- Kültürel Miras ve Dil Öğretimi Bağlamında "Gazi Tömer Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti" <i>"Gazi Tömer Turkish Instruction Set for Foreigners" in the Context of Cultural Heritage and Language Teaching</i>	223
Sevinc NASİROVA- Tural ŞİRİYEV- XIX. Yüzyılın Sonlarında Azerbaycanın Bazı İllerinde Var Olan El Sanatları: Debbağlık, Bakırcılık, Hasırcılık <i>The Existence of Handicrafts in Come Cities of Azerbaijan at the End of the XIX Centuries in Azerbaijan: Leather Making, Copper Art, Wicker</i>	247
S. Sibel SEVİM - Melike SAYGI - Geçmişten Günümüze Seramik Oyuncağın Gelişim Süreci ve Değişimi <i>The Development and Change Process of Ceramic Toys from Past to Present</i>	262
Süleyman FİDAN - Çeviri: Post-endüstriyel Bir Çağda Kültür Endüstrileri: Eğlence, Boş Zaman, Yaratıcılık, Tasarım.....	281
M. Akif KORKMAZ - Kitap Tanıtımı: Das usbekische Heldenepos Alpomish: Einführung, Text, Übersetzung	294
Damlanur KÜÇÜKYILDIZ- Kitap Tanıtımı: Folklor ve Sinema	300
Fethiye Rana DÖNMEZ- Kitap Tanıtımı: Orta Toroslarda Yaşayan Sarıkeçili Yörükleri (Gelenek, Görenek ve İnanışları).....	307